

عنوان مقاله:

پایش دوره های خشک با شاخص شدت خشکی پالمر براساس داده های رطوبت خاک تخمین زده شده از مدل بیلان آبی: مطالعه موردی استان خراسان

محل انتشار:

نشریه پژوهش های خاک، دوره 22، شماره 2 (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

حسین انصاری - عضو هیئت علمی گروه مهندسی آب دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

حسین ثنائی نژاد - عضو هیئت علمی گروه مهندسی آب دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

کامران داوری - عضو هیئت علمی گروه مهندسی آب دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

دوره خشک [1] یک دوره طولانی مدت از آب و هوای خشک است که تخلیه منابع آبی را باعث می شود و به دلیل وابستگی بشر و اکوسیستم به موجودیت آب، اثرات گسترده و شدیدی بر حیات بشری دارد. بررسی و پایش دوره های خشک با استفاده از شاخص شدت خشکی پالمر [2] در یک دوره آماری ۳۱ ساله (۱۹۷۰-۲۰۰۱) در استان خراسان نشان داد که روند کلی تغییرات دوره های خشک در استان تقریباً یکسان بوده و دوره های خشک با شدت های متفاوت به کرات اتفاق افتاده است و به طور متوسط در هر ۲ سال دوره های خشک با شدت ملایم تا متوسط و هر ۶ الی ۷ سال دوره های خشک شدید تا خیلی شدید به وقوع پیوسته است، لذا وقوع این پدیده، یک مشخصه طبیعی و نرمال از اقلیم منطقه می باشد، هرچند که روند وقوع دوره های خشک در مناطق جنوبی، مرکزی و شمالی استان متفاوت بوده است. روند تغییرات طولانی مدت دوره های خشک نشان داد که در سال های اخیر تکرار، تداوم و شدت دوره های خشک در کلیه نقاط استان افزایش یافته است. این بررسی همچنین نشان داد که دوره های خشک به وقوع پیوسته در مناطق جنوبی استان تداوم و شدت بیشتری نسبت به مناطق مرکزی و شمالی استان دارد. شدیدترین دوره های خشک به وقوع پیوسته در طول دوره آماری در کل استان در دو دهه ۱۹۷۰ و ۱۹۹۰ میلادی اتفاق افتاده است. مقادیر شاخص در ماه های مختلف نشان داد که در اثر ترکیب دوره های خشک با شدت های متفاوت که دارای تداوم کم هستند، دوره های خشکی با تداوم بالا به وقوع می پیوندد. بررسی و تحلیل نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که اگرچه شاخص خشکی پالمر انتقادات بسیار زیادی را به همراه داشته است، اما می تواند به عنوان یک شاخص توانمند در تحلیل دوره های خشک مورد استفاده قرار گیرد. ۲- دوره های خشک یا خشکی معادل کلمه Drought است و متفاوت از کلمه خشکی (Dry) که نشان دهنده اقلیم خشک است، می باشد. زیرا برخلاف عرف معمول که از کلمه Drought به عنوان خشکسالی یاد می شود، در ادامه مشخص خواهد شد که این واژه، واژه مناسبی نیست و خشکسالی از تداوم خشکی در یک یا چند دوره خشک به وجود می آید. این محققین معتقدند که معادل کلمه Drought، دوره خشک یا خشک دوره بوده و لذا در مراجع فارسی باید از این دو واژه که همخوانی بیشتری با اصل کلمه Drought دارند، استفاده شود. [۲]- Palmer Drought Severity Index

کلمات کلیدی:

دوره خشک، تداوم دوره خشک، تکرار دوره خشک، شاخص شدت دوره خشک پالمر، رطوبت خاک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1474698>

